

Tohum

– zykbk · 17 Ocak 2013

TOHUM

Karanlık, karabasan gibi çöreklenmişti. Gülten Hanım, ikizlerini emzirip uyuttu. Kocası, ilk kez böylesine geç saatlere kalmıştı. Büyük oğlu ile onu beklemeye başladılar. Süreç ilerledikçe, yalnızlık korkusu yüreklerine bir hançer gibi saplandı. Başına bir hal gelmesinden hayıflanıyorlardı. Kendilerinden geçercesine onu düşerken, kralın atlı askerleri, kapının önünden geçtiler. Onların devriye gezmeleri hayra alemet değildi. Fakat bir şeylerin döndüğü belliydi. Ana oğul, aralarında fikir yürütürlerken, kapı tokmağı vuruldu. Murat, telaş içinde ayaklandı. Gelen babası idi besbelli. Onun olduğunu kapı vuruşundan anlamışlardı. Gülten Hanım, her türlü ihtimale karşı oğlunu engelleyerek, kapıyı kendisi açtı. Kocasıyla göz göze geldiler.

- "Bey, bu saatlere kadar nerelerdeydin? Sofra açık seni bekliyoruz. Üstelik içki içmişin besbelli!

- "Sizi beklettiğim için üzgünüm. Önemli bir mesele hakkında görüşmek için arkadaşlar ile buluştuk. Konu üzerinde tartışırken, birkaç duble içtim."

- "Neydi konuştuğunuz önemli mesele? "

- "Konuştuklarım burada kalacak. Her an bir savaş çıkabilir. Kral, Türklerden gayrı, birçok azınlıklar üstünde baskı politikası uygulayarak asimlemeye bulundular. Savaş çıkarsa, durumumuz ne olabilir diye tartıştık"

- "Sonuç olarak neye karar verdiniz?"

- "Hiç! Anayurda gitmek üzere bazı arkadaşlar, müracaatlarda bulunmuşlar. Ne çare ki kaçışları önlemek üzere çıkışlara yasak getirmişler. Yani sizin anlayacağınız kadere boyun eğeceğiz."

Günler, diken üzerinde geçmeye başladı. Dünya liderleri, Almanya'nın çılgınlıklardan çekiniyorlardı. Nihayet beklenen oldu. Almanya, (1 Eylül 1939) da, Polonya'ya girip orasını istila etti. Dünya, Almanya'ya karşı savaş hazırlıklarını sürdürürken, Bulgaristan'da yaşayan Gülten'nin evinde, hummalı bir hazırlık vardı. Büyük oğlu Murat'ı, kaçak yollardan Türkiye'ye göndereceklerdi. Murat, on beş yaşına yeni girmişti. Üstelik bulunduğu köyden şimdiye dek hiç ayrılmadı. Onun Türkiye'ye gideceğini öğrenen komşularının oğlu Ali, onunla beraber Türkiye'ye gitmek için ailesini ikna etti. Ali, Murat'tan birkaç yaş büyüktü. Üstelik çevreyi iyi denecek kadar biliyordu. Karanlığın karabasan gibi çöktüğü esnada onları yolcu ettiler

İki genç, gidip görmedikleri, sadece ismini ailelerinden öğrendikleri Türkiye'ye ulaşmak üzere yola çıktılar. Orası, işaret parmağının ucu kadar yakın, ulaşmak ise bir ömre bedeldi. Onlar, geceleri yol alırlarken, gündüzleri gizlenerek uyumak zorunda kalıyorlar.

Ali, bildiği yol güzergâhını takip ediyordu. Ne var ki tanımadığı bir alana girince, yönünü kaybedip bilinmeze doğru ilerlemeye başladılar. Ebeveynlerinin tariflerini uyguluyorlardı. Evlerinden kopalı bir hafta olmasına rağmen henüz sınır taşına ulaşmadılar. Çıkınlar son kez açıldı. Kalanları yalayıp yuttular. Yorgunluktan bitkin hale düşmüşlerdi. Murat'ın yürümeye mecali kalmayınca geceyi orada geçirdiler. Kuzey yakası kışa büründü. Yükseklerle kar, tabanlara yağmur yağmaya başladı. Gençler, soğuşun

pençesine düşmelerine rağmen yerleri bellensin diye ateş yakmıyorlardı. Annelerinin ördükleri eldivenler içinde parmaklarını ısıtmaya çalışıyorlardı. Son kez yediklerini genç bünyeler çabuk öğütmüştü. Soğuk ile açlık arasında telef oluyorlardı. Ormanlık alanda bir lokma yiyecek bulabilmek için seferber oldular. Şimdiye dek böylesine aç kalmamışlardı. Ali, evlerinden ayrılmadan önce ne olur ne olmaz diye ekmek bıçağını yanına almıştı. O bıçak, bir silah gibi onların işine yaradı. Onun ile bir torba dolusu dağ soğanı çıkardılar. Az evvel üzerinden geçtikleri dereye döndüler. Soğanları, kabuğundan çıkartarak su ile yıkadılar. Açlıktan, acı soğanlar helva, dere suyu ise şerbet oldu onlara. Onlar, vatan uğruna baş koyanlardan sadece iki Türk. Katık yerine toprak yeseler bile, gam çekmeyecekleri durumlarından belleydi. Yön tayini için çevrenin kararmasını beklediler. Yıldızlar yardımıyla kendilerine yol çizeceklerdi. İki arkadaş, akşamın gelmesiyle tekrar yol hazırlığına başladılar. Sınır taşına ulaşmak umuduyla yola çıktılar. Yüksek yerlerin soğuğu, tabanı da etkiliyordu. Onlar, yakalanmanın korkusu ile sınıra ulaşmanın telaşı, dondurucu soğuk meltem gibi geliyordu. Ormanı delip geçmek için olağan üstü çaba sarf ediyorlardı. Ara vermeden bitkin bir vaziyette ormanı geçtiler. Sabah olmak üzereydi. Uzakta bir köy gördüler. Üstelik minareli bir camisi vardı. Ebeveynleri, onlara sınır taşını tarif ederken, minareyi nişan olarak belletmişti. Gençler, anayurda ulaşmanın sevincini, birbirleri ile kucaklaşarak paylaştılar. Onca yorgunluk, bir anda gitti. Yetkili kişilere nasıl teslim olacaklarının provasını yaparlarken, orman arasına gizlenmiş olmuş Bulgar askerleri, üzerlerine ateş açtılar. Ali, kurşunlara hedef olup şehit düştü. Murat, onu kanlar içinde görünce, korkudan can siper koşmaya başladı. Mermiler, ıslık çalarak onu takip ediyordu. Tepeyi aşarak menzil dışına çıktı. Geriye dönüp takip edilmediğine kanaat getirince, köye yakın bir yere gizlendi. Orman, giysilerini lime lime yırtmıştı. Levazım çantasını kaçarken yitirdiği için giysilerini yenileri ile değiştirmeye imkân yoktu. Arkadaşını yitirdikten sonra yaban ellerde yalnız kaldı. Geriye dönmek istedi. Ama geldiği yolu unutmuştu. Sınır taşını da bulamayınca, umutlarını minareli köye bağladı. Aç susuz, gece olmasını bekledi. Zaman geçmek bilmiyordu. Korku ile açlık, arkadaşının ölümünü unutturdu. Kâbus içinde akşamı zor getirdi. Ortalıktan el ayak çekilince, köye sızdı. Dar sokakları geçerek camiye ulaştı. Avluya girip kontrol etti. Görünürlerde kimseler yoktu. Gizlenmeyi düşündü. Lakin onu gizleyecek bir sığınak yoktu. Cami çevresini dolaşırken, minare kapısının açık olduğunu gördü. Etrafı kontrol ettikten sonra içeriye girip merdiven boşluğuna oturdu. Şimdilik kendisini garantiye almış gözüküyordu. Sıladan ayrılışı ile o ana kadar geçen süreci düşünürken, kendisine doğru yaklaşan ayak sesi ile irkildi. Telaş içinde ne yapacağını şaşırdı. Kapı aralığından geleni gördü. Sakallı bir ihtiyardı. Elinde tuttuğu gemici feneri, ona yol gösteriyordu. Belli ki o, cami imamı idi. Ezan, okumak üzere minareye girince, göz göze geldiler.

- "Evlat, ezanı sen mi okuyacaksın?"

- "Hayır!"

- "Niçin buraya gizlendin, yoksa evden mi kaçtın?"

- "Hayır, Türkiye'ye gidiyordum. Ama yolumu kaybettim. Canımı korunmak için buraya sığındım"

- "Nerede oturuyorsun?"

- "Bulgaristan da!"

- "Ne! Kaçak mısın yoksa?"

- "Evet"

- "Anladım. Kimseye gözükmeden burada beni bekle. İşim bitince bize gideriz." dedi.

İmam, namazını bitirince onu da yanına alarak eve gittiler. Onları yaşlı bir bayan karşıladı. Belli ki imamın hanımıydı. Bayan, kocasını mutfağa çekerek:

- "Bey, peşinde getirdiğin çocuk kim?" diye sordu.

- "Tanrı misafiri."

- "Sordun mu aç mıdır?"

- "Sen sofrayı hazırla önüne koy. Aç olup olmadığını anlarız." dedi.

Yaşlı bayan, ayırdığı yemeklerden bir sofrayı hazırlayarak Tanrı misafirinin önüne koydu. Bir çift buğulu göz, sofraya takılmıştı. Onca maceradan sonra, önüne serilen sofraya inanamıyordu. İmam ile hanımı, onu kendi haline bırakarak bitişik odaya çekildiler.

Lokmalar, peş peşe gidiyordu. Kısa süre içinde yemekler, tabak sıyırmaca bitti. Sofrayı toplayıp mutfağa götürdü. Onun sofradan kalktığını gören imam, yanına çağırarak başından geçenleri anlatmasını istediler.

Murat, evinden koptuğu andan, onunla karşılaştığı ana kadar, yaşadığı olayları aktardı. Gençlik alâmetinde anayurt sevdası, ona da korkunç diyet ödetmişti. Ama gene de anayurda ulaşamamıştı. O günün anısı olarak, kalbine yakın bölgede bir mermi taşıyordu. Onu dinlerken, o günleri tekrar yaşadı. Avrupa da savaş, tüm şiddetiyle sürüyordu. Almanlar, yayılma politikasına engel olan devletlere saldırıyordu. Güçsüz devletleri savaşmadan teslim alırken, karşı koyanları güç kullanarak bertaraf ediyordu. Türkiye, tarafsız olduğundan dolayı savaş dışı kalmıştı. Yunan devleti, savaşa dahil olanlardan birisi idi. Murat, bilgisizliğinin kurbanı olarak, Türkiye yerine Yunanistan'a geçmişti. İmam, onu bulana dek, Türkiye de olduğunu sanıyordu. İmam, bu ortamda anayurda geçmenin imkânsız olduğunu, üstelik görüldüğü an yetkililer tarafından bilinmeze götürüleceğini söyledi.

Murat, tavsiyelere uyararak, onun himayesinde yeni yaşamına başladı. Ne çare ki onun varlığı, komşular tarafından bellendi. Düşman gözüyle görenler, yetkililere şikâyetle bulundular. İmam ile hanımının evde olmadığı saatlerde eve baskın düzenleyerek içeriye girdiler. Onu, elleri ile koymuşçasına gizlendiği yerden aldılar. Gözlerini bir bez ile kapatarak bir araca bindirdiler. Dakikalarca yol giderek bir bina önünde durdular. Onu araçtan indirip itekleyerek çok basamaklı merdivenlerden aşağı indirdiler. Ortam, rutubet kokusundan geçilmiyordu. Merdivenin son basamağı bitince, gözlerindeki bezi çıkarıp demir parmaklı bir odaya kapattılar.

Murat, olanlara bir anlam veremiyordu. Ne olduğunu, nereye götürüldüğünü sormadı. Çünkü konuştuklarını anlamıyordu. Karanlık dehlizde ondan başka kimse yoktu. Yalnızlık korkusuyla, bir sıçan gibi taban taşına ilişti. Çıldırılmaya ramak kala ayak sesi duyuldu. Ses, ona doğru yaklaştı. Anahtar darbesiyle kapı açıldı. İri cüsseli bir asker, kolundan tutarak başka bir odaya götürdü. Onu bekleyen iki sivil vardı. Birisi, Türkçe olarak, nereli olduğunu, niçin buraya geldiğini sordu. Murat, başından geçenleri bütün çıplaklığı ile onlara anlattı. Onu dinleyen siviller, aralarında dakikalarca konuştular. Karar olarak, onu casusluktan yargılayarak cezaevine gönderdiler. Gittiği cezaevinde çocuk koğuşu bulunmadığı için başka cezaevine gönderdiler. O şehirde de çocuk bölümü bulunmayınca, kadınlar koğuşuna koydular. Murat, kısa zamanda kadın mahkûmların, kimisinin oğlu, kimisinin yeğeni, kimisinin kardeşi olmuştu. Kadınlar koğuşunda, ondan başka cezalı erkek çocuğu olmadığı için koğuşunun maskotu olmuştu. Kadın

gardiyanlar bile ona güvenerek özel işlerinde kullanıyorlardı. Çilelerini doldurmaya çalışan tutuklular, savaş dolayısıyla genel af beklentisi içine girdiler. Ne var ki Yunan Devleti, onların isteklerine duysız kaldı.

Murat, üç yılını kadınlar koğuşunda geçirdi. On sekizinden gün alınca, onu erkekler koğuşuna nakletmek üzere başka bir cezaevine götürdüler.

Kadınlar koğuşunun müdürü, gittiği cezaevinin müdürüne bir mektup yazarak, onu diğer mahkûmlardan koruması için ricada bulundu. Orada, her çeşit vahşi tutuklu vardı. Gençlerin kendilerini koruması oldukça zordu. Mektup ürün vermişti. Cezaevinin müdürü ile yardımcıları, onu büroya çağırıp bahçe sorumluluğunu verdiler.

Murat, Türk terbiyesiyle büyüdüğü için orada da güven kazandı. Müdür ile yardımcıları, ona parasal olarak yardımcı oluyorlardı. Yıllar birbirini kovalarken, Amerika'nın Japonya'ya attığı atomlardan sora savaş sona erdi. 15 Ağustos 1945 te de Japonya da ateşkes anlaşması imzalandı. Herkes gibi ceza evinde çile dolduranlar da savaşın bittiğine sevindiler.

O ise geride bıraktığı ailesinin sağ olup olmadığını düşünüyordu. Ama öğrenebileceği bir makam yoktu. Savaşta esir düşen askerler ile savaştan kaçanlar, devletlerine iade edilmeye başladı. Savaş kaçaklarından bazıları, kendilerinin soydaş olduklarını iddia ederek, Türkiye'ye geçmek için Türk konsolosluklarına başvuruda bulundular.

Murat ise cezaevi müdürüne sözlü müracaatta bulunarak, ailesini görmek için Bulgaristan'a iadesini istedi. Oysa müdür, onu Türkiye'ye göndermek istiyordu. Ama nasıl? Beklenmedik biranda cezaevine Türk heyeti ziyarette bulundu. Birçok mahkûm, kendilerini Türk soydaşı göstererek, Türkiye'ye sığınmak istediler. Onların talebi karşısında gelen heyet ne karar vereceğini şaşırı.

Heyet, bu durumu çözmek üzere sünnet testi uygulamaya karar verdi. Kendilerini Türk soydaşı olarak bildirenleri, sıra ile bir odaya alarak, sünnetli olup olmadıklarını kontrol ettiler. Onca müracaat içinde sadece Murat sünnetli çıkmıştı. Türk heyeti, onun dosyasını inceledikten sonra casus olmadığına kanaat getirerek, Türkiye'ye göndermek üzere gereken evrakları hazırladılar.

Murat, işaret parmağının ucundaki anayurt için, her gün ayrı bir diyet ödeyerek, yedi yıl sonra nihayet sınır taşıını geçebildi...